NIVÅ X

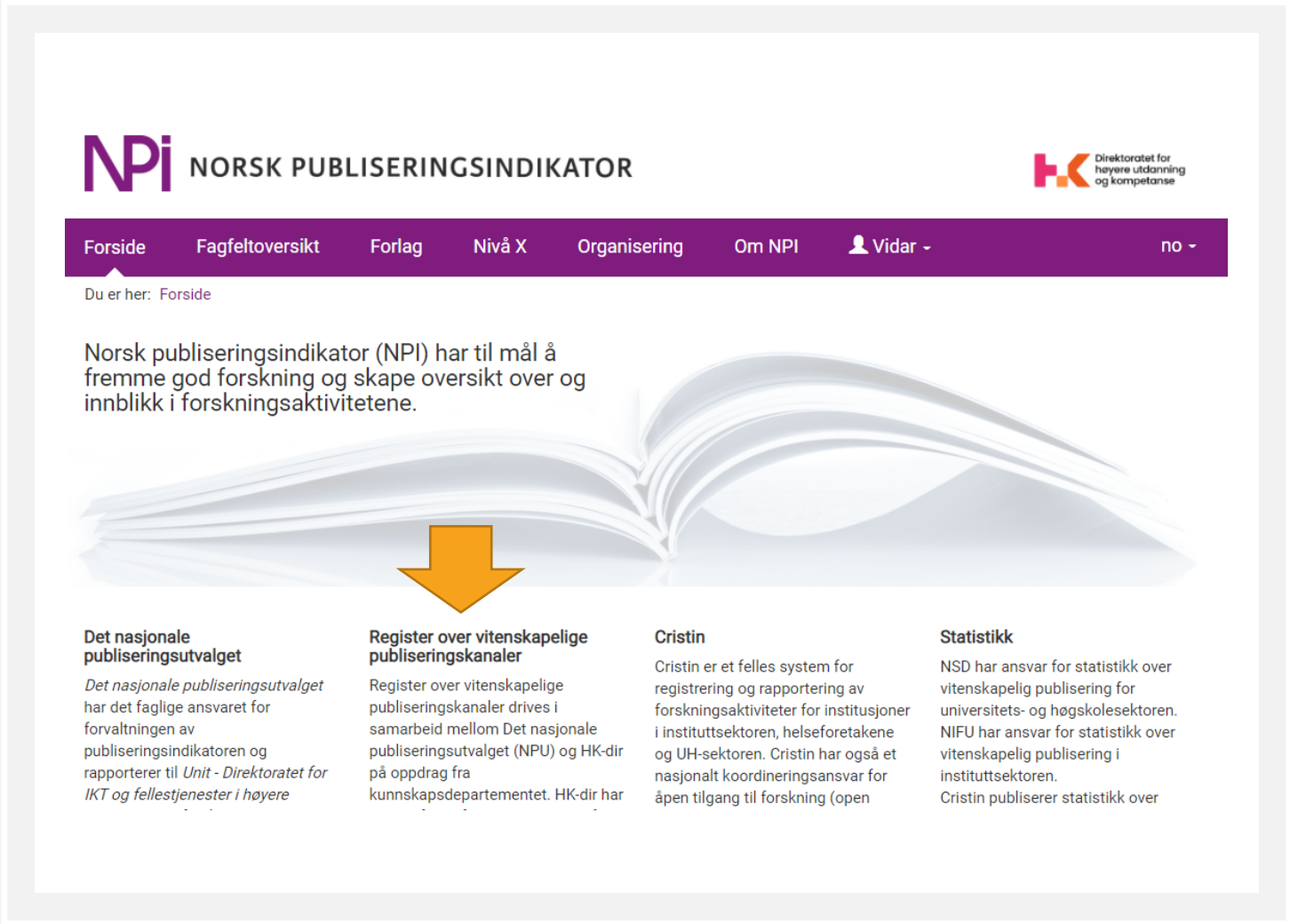
DET NASJONALE PUBLISERINGSUTVALGET INNFØRER ET NYTT NIVÅ FOR Å DISKUTERE TIDSSKRIFTER I GRÅSONEN

Vidar Røeggen
Det nasjonale publiseringsutvalget

Oppstartseminar for NVI-rapportering 2021

BAKGRUNN

- Den norske publiseringsindikatoren forutsetter kvalitetssikring av vitenskapelige publiseringskanaler
- Det er etablert et dynamisk register som løser denne oppgaven – et register over godkjente publiseringskanaler

KANALREGISTERET

ER NÅ ORGANISERT I DET NYE DIREKTORATET FOR HØYERE UTDANNING OG KOMPETANSE

- Registeret er dynamisk på den måten at nye kanaler kan foreslås til registeret av aktive forskere
- Nye forslag legges til registeret såfremt de oppfyller de fire kriteriene.
- Det nasjonale publiseringsutvalget har formelt ansvar for godkjenning av nye kanaler
- Registeret vokser i omfang for hvert år som går og inneholder nå 28 176 tidsskrifter og 1 728 forlag.

Historisk Tidsskrift (Norge)

Grunnleggende informasjon

Original tittel:	Historisk Tidsskrift (Norge)	
Internasjonal tittel:	Historisk Tidsskrift (Norway)	
p-ISSN:	0018-263X	Periode: [1871 .. 2017]
e-ISSN:	1504-2944	Periode: [2004 ..]
Språk:	Flerspråklig	
Utgiverland:	Norge	
URL:	http://www.idunn.no/ts/ht	
Forlag:	Universitetsforlaget	
ITAR-kode:	8970	
NPI Fagfelt:	Historie	

Kriterier

- ✅ Vitenskapelig redaksjon
- ✅ Fagfellevurdert
- ✅ Internasjonal forfatterkrets
- ✅ Godkjent ISSN

PORTVOKTERROLLEN HAR BLITT MER KREVENDE

- Behandler mellom 1500 til 2000 nye forslag hvert år
- Det norske registeret har blitt internasjonalt anerkjent, det brukes av andre enn de det var bygget for og derfor kommer det flere forslag fra nye aktører
- Registeret mottar kritikk for at vi har godkjent useriøse kanaler
- Enkeltforskere rapporterer om negative erfaringer med publisering i godkjente kanaler
- Derfor ble kriterier for inntak i registeret og kvalitet på nivå 1 ble satt på dagsorden i Det nasjonale publiseringsutvalget

VEDTAK FRA 13. SEPTEMBER 2019

- NPU mener at tidsskrifter skal behandles individuelt ved vurdering til vårt register og ikke på basis av hvilket forlag som står som utgiver.
- NPU ønsker at arbeidet med nivå 1 settes som et fast punkt på møtene fremover for å sette et ekstra fokus på problemstillingen og ber AU starte arbeidet med å se på kriteriene på nivå 1 og legge frem forslag til revisjon av disse med det mål å heve inntakskrav til å bli inkludert i vårt register.
- NPU støtter ideen om å etablere et **nivå x**, slik beskrevet i saken og ber AU forberede en sak hvor en slik ordning beskrives nærmere.

TAKTSKIFTE I POLITIKKEN OM ÅPEN TILGANG

- Nasjonale retningslinjer – 2024
- Plan S – 2021
- Transformative Agreements
- Fra leserbetaling til betaling for å publisere
- Tiltakene for å oppnå åpen tilgang koordineres internasjonalt og får raskt virkning

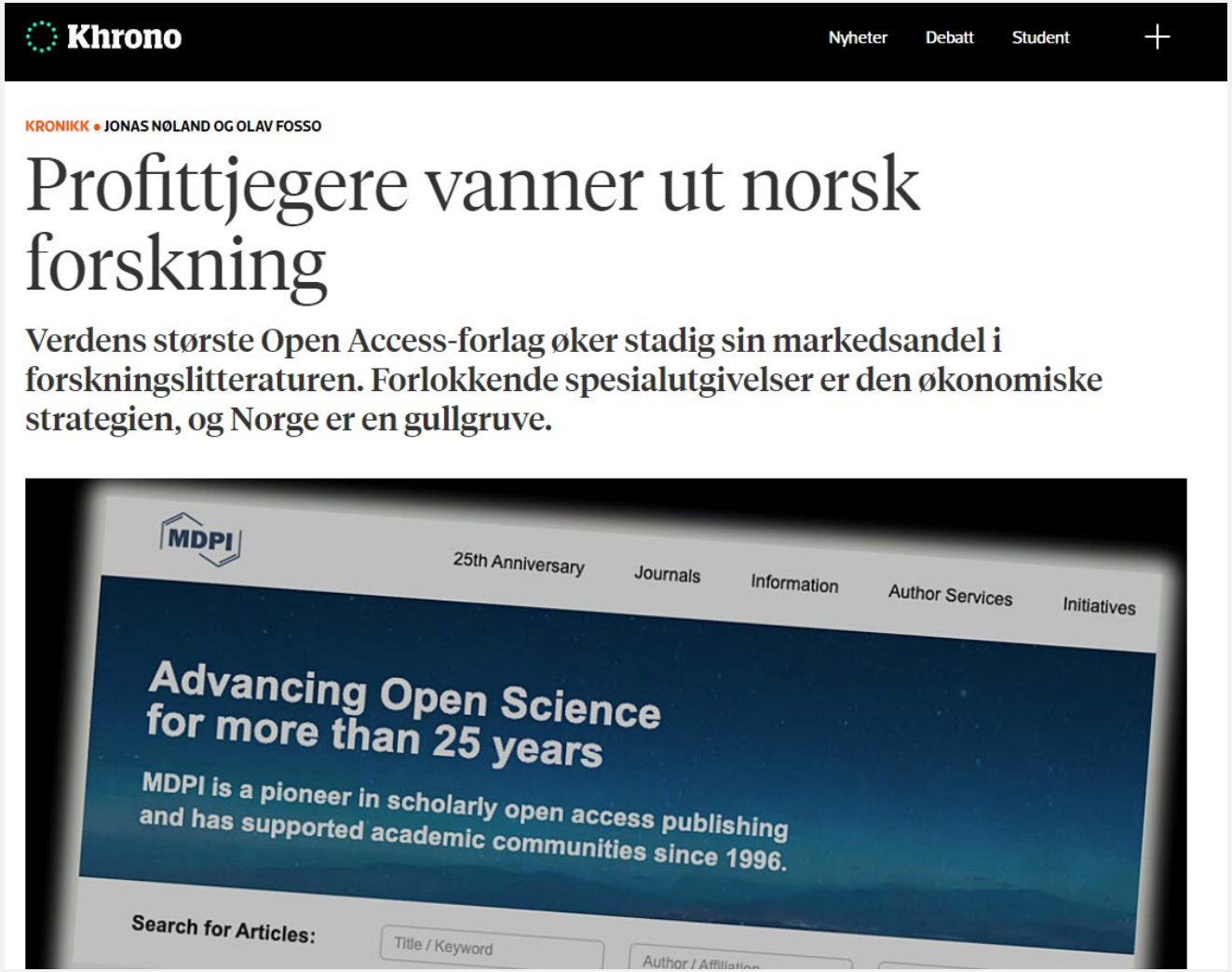
BETALINGSMODELLEN INVITERER TIL KONKURRANSE OM KVANTITET

«**Overgangen fra å betale for innhold** til å betale for publiseringstjenester skulle styrke evnen til kostnadskontroll, ved å gjøre det enklere for forskerne, forskningsinstitusjonene og myndighetene å følge med på hva man faktisk betaler forlagene for å gjøre og hvilken merverdi de eventuelt tilfører forskningssystemet.»

SEND INN MANUS PÅ FREDAG OG PUBLISER PÅ MANDAG

«**Grundig fagfellevurdering** er det viktigste redskapet for å kvalitetssikre forskningen. Det betyr at alle artikler er evaluert av faglig tunge eksperter som kan gå god for at funnene holder vann. Kriteriene går på hvilken metode som er brukt, hvordan funnene er dokumentert og hvordan forskningen tilfører noe nytt sammenlignet med det vi allerede vet.»

Khrono

Nyheter Debatt Student

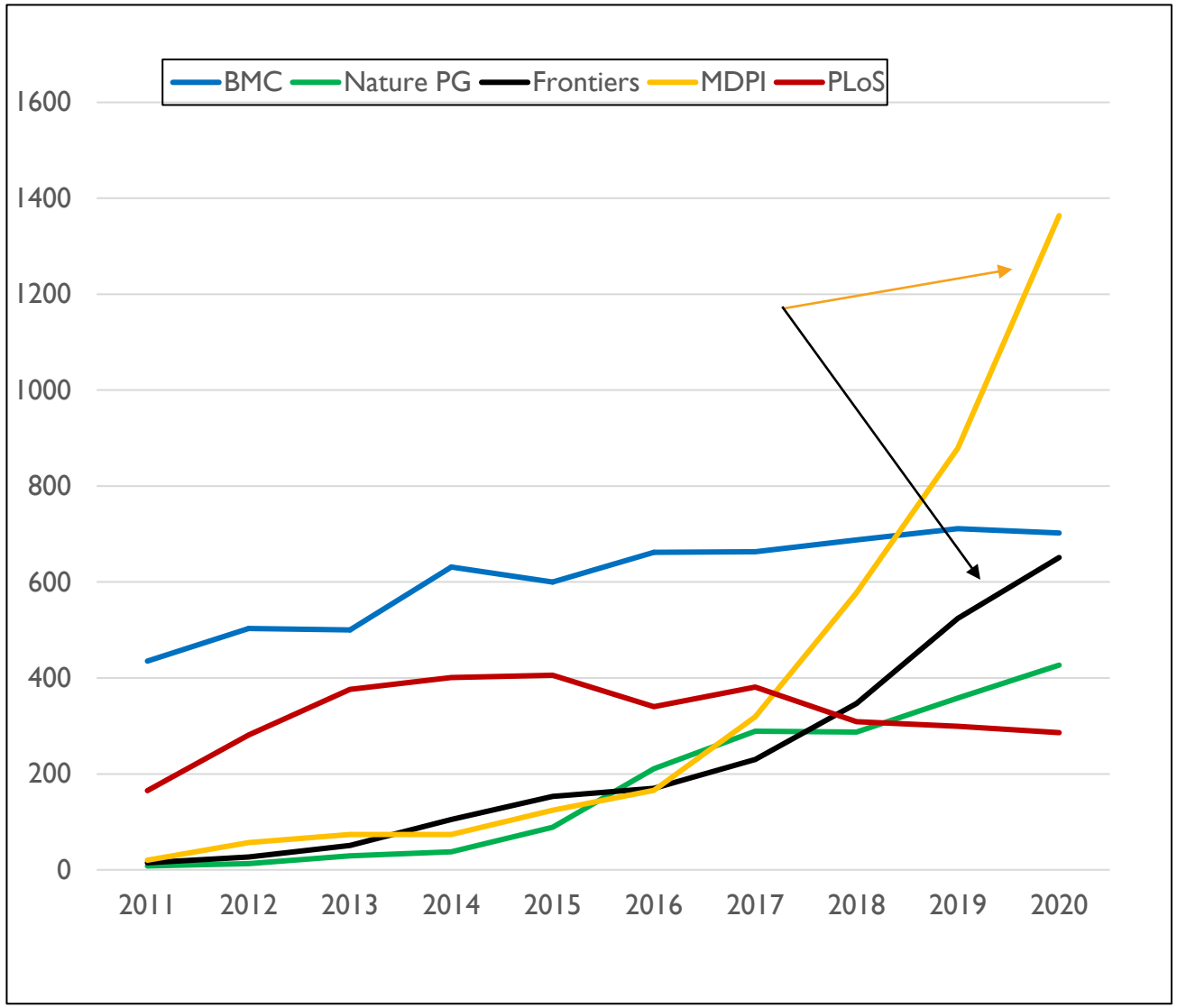
KRONIKK • JONAS NØLAND OG OLAV FOSSO

Profittjegere vanner ut norsk forskning

Verdens største Open Access-forlag øker stadig sin markedsandel i forskningslitteraturen. Forlokkende spesialutgivelser er den økonomiske strategien, og Norge er en gullgruve.

POLITIKKEN SETTER SPOR I NORSK FORSKNING

(DE STØRSTE APC-OA-FORLAGENE ETTER ANTALL PUBLIKASJONER FRA NORGE)

Gunnar Sivertsen, NIFU, 2021

FORELØPIGE UTREDNINGER FRA DET NASJONALE PUBLISERINGSUTVALGET VISER AT

- Overgangen til OA ser ut til å konsolidere markedsmakten og øke fortjenesten til de største utgiverne
- Å plassere betalingen på samme side som publiseringspresset får utgiverne til å konkurrere om kvantitet fremfor kvaliteten på de redaksjonelle rutinene og innholdet
- Beskyldninger om «predatory publishing» og konflikter mellom utgiver på den ene siden og redaktører og redaksjonsråd på den andre siden øker.
- De store utgiverne svarer med å organisere seg:
  - COPE – The Committee on Publication Ethics
  - OASPA – The Open Access Scholarly Publishers Association
- I tillegg svarer utgiverne med å:
  - anmelde aktører bak svartelister over tidsskrifter
  - å legge press på redaktører

DET NASJONALE PUBLISERINGSUTVALGET SVARER MED Å ETABLERE NIVÅ X

ØNSKER DIALOG MED FORSKER-SAMFUNNET

- **Nivå X** er et nytt nivå som innføres i 2021.
- Nivå x er for kanaler hvor det er usikkerhet om godkjenning eller avvisning i lys av gjeldende kriterier og tilgjengelig informasjon, også etter at dette er undersøkt og den tilgjengelige informasjonen tilsynelatende samsvarer med kriteriene.
- En grunn til slik usikkerhet kan være at det i forskersamfunnet er løpende diskusjon om hvorvidt redaksjonell praksis faktisk samstemmer med beskrivelsen av rutinene.
- Denne problemstillingen er kjent fra såkalte «røvertidsskrifter» men strekker seg også nå til tidsskrifter eller forlag som kan sies å operere i gråsonen for forsvarlig hensyn til forskningskvalitet.

HVORDAN VIRKER NIVÅ X?

- Når utvalget er usikker på godkjenning, på tross av at kriteriene tilsynelatende oppfylles
- Kan være resultat av bekymringsmeldinger fra forskere
- Utvalget avklarer med ansvarlig fagorgan før kanal plasseres på nivå x
- Legges ut på offentlig nettsted for diskusjon for å skape bedre beslutningsgrunnlag
- Innspillene fra forskere evalueres løpende og beslutning fattes i tre årlige møter
- Nettstedet legger også bedre til rette for at forskere systematisk kan melde inn nye bekymringsmeldinger

NETTSTEDET BRUKES FOR Å KOMMENTERE

UTLØSER TIDSSKRIFTER PÅ NIVÅ X PUBLISERINGSPOENG?

- **Nivå 1:** Tidsskrifter som allerede har nivå, utløser publiseringspoeng som vanlig. Hvis konklusjonen blir at et tidsskrift skal ut av registeret (nivå 0), vil dette først gjelde for publisering i det følgende året.
- **Nivå 0:** Tidsskrifter som er foreslått til registeret og plassert på nivå X, vil ikke gi uttelling før det eventuelt er besluttet å godkjenne til nivå 1.